

Handläggare:

Malin Lindvall 08-508 297 49

Sara Feinberg 08-508 29 097

Till Koncernstyrelsen

Kommunfullmäktiges beslut avseende kompletterande ägardirektiv

Stadsutvecklingsprojekt Fokus Skärholmen

Komplettering av Stockholms stads program för upphandling och inköp

Koncernledningens förslag till beslut

Koncernstyrelsen beslutar följande.

1. Anmälan av kommunfullmäktiges beslut avseende Stadsutvecklingsprojekt Fokus Skärholmen (Utl. 2017:189) godkänns.
2. Koncernledningen för Stockholms Stadshus AB får i uppdrag att beakta det som framförs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande (Utl. 2017:189).
3. Skolfastigheter i Stockholm, AB Stockholms hem och AB Svenska Bostäder får i uppdrag att beakta vad som framförs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande (Utl. 2017:189).
4. Anmälan av kommunfullmäktiges beslut om Komplettering av Stockholms stads program för upphandling och inköp med riktlinjer för allmänhetens insyn samt klausul om meddelarfrihet (Utl. 2017:191) godkänns.
5. Stockholms stads program för upphandling och inköp kompletteras med riktlinjer jämte avtalsklausul för säkerställande av allmänhetens insyn i verksamheter som bedrivs av privata utförare för mandatperioden 2015-2018 enligt bilaga 1 till utlåtande 2017:191 godkänns.
6. Dotterbolagen inom koncernen Stockholms Stadshus AB får i uppdrag att för egen del godkänna bilaga 1 till utlåtande 2017:191.
7. Besluten i ärendet justeras omedelbart.

Ingela Lindh
VD

Bakgrund

Varje år i november beslutar kommunfullmäktige (KF) om budgeten för Stockholms stad. Där framgår vilka ägardirektiv och uppdrag som bolagen ska arbeta med under året. Dessutom beslutar KF i budgeten om olika inriktningar för hela staden, t.ex. att den ska vara ekonomiskt och demokratiskt hållbar, samt antar olika styrdokument. Utöver budgetbeslutet beslutar KF löpande under hela året om stadsövergripande program, strategier för hela staden och policys som gäller hela kommunkoncernen. Dessa är att anses som *kompletterande ägardirektiv*.

Eftersom bolagen inom bolagskoncernen ägs av moderbolaget Stockholms Stadshus AB tillkommer moderbolagets styrelse som ett organ med övergripande ansvar.

Aktiebolagsrättsligt medför detta att KF inte kan utöva ägarrollen *direkt* i förhållande till dotterbolagen, utan ägarrollen måste utövas genom det kommunägda moderbolagets styrelse, där styrelsen beslutar om bl.a. de kompletterande ägardirektiven. Eftersom bolagen är egna juridiska personer måste sedan varje enskilt bolag i sin tur fatta beslut i respektive styrelse.

KF/KS-kansli distribuerar, via mejl, efter varje kommunfullmäktigebeslut de ärenden som berör bolag till styrelsesekreterarna i bolagen. En del är att betrakta som ren information om att KF beslutat i ett ärende som bolag tidigare initierat. En del är att betrakta som ärenden som måste hanteras vidare av bolagen. En tredje del är att betrakta som kompletterande ägardirektiv, och dessa lyfter koncernledningen i ett separat styrelseärende vid varje koncernstyrelsesammanträde.

Ärendet

KF har behandlat ärenden där man fattat beslut som är att betrakta som kompletterande ägardirektiv m.m. för bolag inom koncernen Stockholms Stadshus AB.

Nedan återfinns ett utdrag/kortare sammanfattning av ärendena från KF, som bolagen inom koncernen direkt eller indirekt kan beröras av. Till sammanfattningen finns bilagor där bolagen kan få mer information:

- **protokollsutdrag** där det framgår vad KF beslutat och om det varit några särskilda uttalanden eller reservationer från ledamöterna i KF. I vissa ärenden kan dessa politiska kommentarer vara av intresse för bolagen för att förstå beslutet bättre.
- **utlåtande** där det framgår vad ansvarigt borgarråd anser. Utlåtandet kan ge ytterligare information om ett ärende och beslut.
- **styrdokumentet** eller motsvarande, som beslutet avser.

Det är av stor vikt att bolagen själva genomför en analys av KF:s ärenden och beslut för att se hur dessa berör bolagets verksamhet, nu eller inom programmets giltighetsperiod, och hur de ska hanteras och tillämpas i verksamheten.

I första hand fattar KF beslut som rör hela kommunkoncernen (d.v.s. förvaltningar och bolag), eftersom KF så långt som möjligt behöver ha en likriktning av styrningen och

uppföljningen. Stadsövergripande program, policys m.m., där man i programmet talar om "bolag/bolagsstyrelser och nämnder" ska därmed antas av bolagen, eller på annat sätt hanteras av styrelsen. I övriga program, policys m.m. där det tydligt är en specifik verksamhet som utpekats, och där bolaget inte har några beröringspunkter – eller där det kan vara direkt lagstridigt kan bolaget naturligtvis avstå eller fatta beslut i tillämpliga delar. I vissa fall tar koncernledningen, som stöd till bolagens omvärldsbevakning, inkluderar KF:s beslut även om de endast indirekt påverkar bolagskoncernen eller vissa verksamheter. Utgångspunkten ska vara att program, policys m.m. i sin helhet ska antas.

Sammanfattning av ärendena från kommunfullmäktige

Stadsutvecklingsprojektet Fokus Skärholmen

KF beslutade 2017-09-04, § 26, om *Stadsutvecklingsprojektet Fokus Skärholmen (utlåtande 2017:189)*.

Exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden fick i budget 2016 i uppdrag att utveckla arbetet för att ta fram större generella detaljplaner och att processer där detaljplaner föregår markanvisningar ska prövas. I beslutet framgick också att ett första sådant projekt ska genomföras i Skärholmens stadsdelsnämndsområde, med ambitionen att över 4 000 nya bostäder ska byggas i området, "Fokus Skärholmen". Vidare beslutade kommunfullmäktige i juni 2016 samt i samband med budget 2017 att Fokus Skärholmen ska vara ett profilprojekt för socialt hållbar stadsutveckling.

Projektets styrgrupp har en bred representation från staden med exploateringskontoret, fastighetskontoret, idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen, miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret, stadsledningskontoret, trafikkontoret, utbildningsförvaltningen, Skärholmens stadsdelsförvaltning, Svenska Bostäder, Stockholmshem och Stockholms Stadshus AB. Den förstärkta styrningen och samordningen syftar till att säkerställa projektets alla delar genomförs av märkbar förändring i närtid, utökad samordning utvecklad medverkan från externa aktörer och innovationshöjd. Då de totala investeringsutgifterna för projektet beräknas överstiga 300 miljoner kronor har ärendet överlämnats till kommunfullmäktige för beslut (bilaga 1).

Komplettering av Stockholms stads program för upphandling och inköp

KF beslutade 2017-09-04, § 28, om *Komplettering av Stockholms stads program för upphandling och inköp med riktlinjer för allmänhetens insyn samt klausul om meddelarfrihet och meddelarskydd (utlåtande 2017:191)*.

Kommunstyrelsen har fått i uppdrag att, i enlighet med kommunallagen, ta fram ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. Ett sådant program ska följa de målsättningar som uttrycks i program för upphandling och inköp samt särskilt ange hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

Riktlinjerna avseende allmänhetens insyn syftar till att säkerställa att om stadens nämnder och bolag sluter avtal med en privat utförare ska nämnden/bolaget tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnas över. Tillhörande klausul syftar till att förenkla förfarandet att i avtal reglera och säkerställa allmänhetens insyn under avtalstiden.

Ärendet har tidigare varit ute på remiss. Koncernledningen tillstyrkte förslaget till riktlinjer avseende allmänhetens insyn med det tillägget att det bör förtydligas att skyldigheten för kommunala bolag att ge allmänheten insyn i den verksamhet som genom avtal lämnas över till privata företag regleras i 3 kap 17 § kommunallagen. Koncernledningen tillstyrkte också förslaget till klausul men konstaterade samtidigt att den, som också framgår av förslaget, är en standardklausul som kan behöva anpassas utifrån verksamhetens art och kontraktets omfattning.

Den reviderade klausulen om meddelarfrihet och meddelarskydd med avtalsrättsliga sanktioner i form av vite gäller endast verksamheter inom skola, vård och omsorg och berör därför inte bolagen (bilaga 2).

Elektroniska bilagor som finns att läsa på insyn.stockholm.se

1. Stadsutvecklingsprojektet Fokus Skärholmen (utlåtande 2017:189).
(Dnr Stadshus AB 2017/3.1.1/164)
2. Komplettering av Stockholms stads program för upphandling och inköp (utlåtande 2017:191).
(Dnr Stadshus AB 2016/3.1.1/29)